

Zondaggroep II - 25 juni 1961

Goeden morgen.

Ik zou graag een opmerking willen maken. Het is voor ons prettiger wanneer u inderdaad tijdens het overnemen volledig stil bent. Het scheelde niet veel of het ontvangen was niet tijdig geschied, met alle gevolgen van dien.

Op deze zondagmorgen wil ik graag met u eens een beschouwing gaan houden over

DE CHRISTELIJKE LEER

Misschien bent u bang dat het een preek wordt; ik denk eerder dat het een gelegenheid voor u wordt tot een twistgesprek na afloop.

Wanneer wij n.l. uitgaan van het Christelijke standpunt, dan zien we steeds weer het argument tegen de nieuwe leer, tegen de krachten in de wereld, tegen alle nieuwe openbaringen of nieuwe interpretaties van oude openbaringen. Om weer een voorbeeld te geven. Argumenten de laatste tijd tegen Christian Science ingebracht; Dit is des duivels, want Jezus was Gods zoon en geen wetenschapsmens, dus Christ scientist op zichzelf is een misleiding.

Tegenover openbaringen als b.v. de laatste tijd hebben plaats gevonden in spiritistische kringen, maar ook pogingen om tot een wereldkerk te komen; denk eens aan de Soefi. Dit kan niet anders dan des duivels zijn, zeker is het einde der tijden nabij, want er staat geschreven; "In die dagen zullen er veel valse profeten zijn."

Ton opzichte van het spiritisme; Het zijn duivelen, die tot u spreken en tijdelijk de naam van Jezus en de Vader misbruiken. Wat moet je daar eigenlijk van denken? Wat is die Jezus dan dat men op grond van zijn leer alles verworpen mag?

Laat ons allereerst eens de argumenten bezien, die men tegen genezers en dergelijke geloofs- en gebedsgenezing in sommige kringen hanteert. Eens was het Jezus' wil dat de apostelen gingen en genazen, dat is waar, maar dit gold alleen de apostelen. Ik zou daar mijzelf aan kunnen onderwerpen, wanneer men tenminste niet daarmee andere verschijnselen over het hoofd zou zien.

In de eerste jaren van het Christendom vóór de reformatie, wemelde de Christelijke wereld van wonderen, wonderdoeners, de kwestie van bezieling, bevangen worden door de geest was, laat ons zeggen, tot 1400 bijna gebruikelijk. Wij weten b.v. dat mensen als de hervormer Savonarola werd geïnspireerd door een idioot in zijn klooster, wiens uitspraken door hem werden beschouwd als de Geest Gods die spreekt.

We kunnen nagaan dat b.v. een Augustinus, maar ook anderen b.v. Thomas de Kempenaars zich beroepen op Gods stem die in hen spreekt. Wij horen regelmatig opmerkingen; "Maar dit is niet de mens, dit is God."

Wanneer dit alles zo is, dan vraag ik me af waarom die God een monopolie heeft gegeven, een monopolie waardoor alle daden die goed zijn en lichtend zijn, maar vallen buiten het kader van een bepaalde Christelijke gemeenschap, demonisch worden. En denk niet dat dit beperkt blijft tot niet christelijke of althans wat buitenissige Christelijke groeperingen.

In bepaalde strenge hervormde en gereformeerde gemeenschappen werd tot voor kort tegen Rome gepreekt en de paus de anti-Christ genoemd. Wat moeten we daarvan houden? Wij mogen dus klaarblijkelijk onze naaste niet helpen, omdat hetgeen hem overkomt de wil Gods is en onze bekwaamheid om die ander te helpen niet de wil Gods is. Een vreemde zaak. Alle stemmen die spraken vanuit de geest, alle profeten, alle ingewijden, alle gezondenen, behoren tot het rijk van de duivel. Natuurlijk ze spreken wel over God, en ze verkondigen zijn waarheid en zijn leer vaak veel concreter dan de aan het goede herdersprincipe vast verkleefden binnen de gemeenschappen, maar dat is demonisch, want de duivel maakt natuurlijk propaganda voor God en niet voor zichzelf. Een vreemde opvatting.

De oudheid wemelt van profeten, in deze dagen mogen er geen profeten zijn, want profeten zijn uit den boze, profeten zouden een vernieuwing kunnen betekenen, die niet aanvaardbaar is of die het systeem overhoop gooit. Alleen wanneer uiteindelijk een vernieuwer kan worden geabsorbeerd in het systeem, kan hij misschien een goedkeuring verkrijgen.

Ofschoon men in Rome daar niet graag meer over spreekt, wil ik herinneren aan het feit dat b.v. Franciscus van Assisi, Ignatius van Loyola, op het ogenblik bijna als heiligen en als stichters van grote orden vereerd, geëxcommuniceerd waren tijdens hun leven, hun orden verschillende malen een tijdlang verboden waren en werden beschouwd als demonisch instrument. En nu opeens deugt het.

Wat is hier de achtergrond van? Wat bezielt het Christendom om zich zo verbeteren tegen de vernieuwing te weer te stellen? In de eerste plaats wel de angst om het woord. De Bijbel en de Evangelien zijn letterlijk het woord Gods, zij zijn door God geïnspireerd en er mag geen tittel of jota aan veranderd worden. Wat dat betreft zijn de Christenen klaarblijkelijk iets, verder gegaan dan de Joden, die datzelfde alleen zeggen t.o.z. van de eerste 5 boeken, de boeken die Mozes liet schrijven en die hij zo en letterlijk geopenbaard ontvangen zou hebben.

De angst voor de aantasting van de letter is, naar ik meen, de angst voor aantasting van de zekerheid. Een mens die streven moet, die tegenover een vijandige wereld staat, kan vele verwarringen gedogen, hij kan strijdigheid van standpunt gedogen, zolang er maar de kern blijft, het gezamenlijk streven naar een doel.

De eerste jaren van het Christendom, de tijden dat er zoveel martelaren waren, is dan ook vol van dergelijke verdeeldheden en het gaat er niet om hoe je precies Jezus aanvaardt, als je Hem maar aanvaardt en het gaat er niet om wat je wel of niet doet, wanneer je maar het doet met de krachten Gods. Zodra er zich echter een macht begint te vormen, wordt dit alles bestreden en hieruit volgt mijn eerste conclusie: In geen enkele vastgelegde, dogmatische en georganiseerde godsdienst, esoterische leer of geestelijke scholing, die alle anderen uitsluit, is nog plaats voor God.

Ten tweede blijkt dat men in vele gevallen de aantasting van Jezus' figuur, Jezus' wezen vreest. Het is kort geleden geweest in uw eigen land, dat een theoloog van groot formaat en een groot denker, uiteindelijk de verlossing door het bloed begon aan te tasten. Hij is van alle rechten beroofd en uit de kerk uitgestoten. Was hij dan zo onredelijk? O, nee, maar hij verzette zich tegen het leergezag, ik zou haast zeggen tegen het doekje voor het bloeden, de verontschuldiging voor eigen onvolmaaktheid, daarom moest hij gaan.

Het Christendom van heden is vijandig zelfs tegenover Jezus. Dezelfde Jezus die wordt verheerlijkt en vereerd, wordt terzijde geworpen op het ogenblik dat zijn leringen niet meer kunnen worden uitgelegd volgens wat men nu wenst. Conclusie: Het gaat de wereld niet meer om het Christendom of om Jezus' leer in de eerste plaats, maar het gaat in vele gevallen uiteindelijk om een eenvoudige, gemakkelijke leer met een maximum aan zelfrechtvaardiging en bovennatuurlijke zekerheid voor het hiernamaals.

Dit is een regelrechte aanval natuurlijk. Nu heeft Jezus zelf gezegd, dat zijn ware leerlingen vervolgd zouden worden. Hij heeft niet gezegd, dat die vervolging ooit gestaakt zou worden. Als wij ons beroepen op Jezus' verklaringen, in de Evangelien vastgelegd, t.o.v. zijn discipelen, dan moet worden gesteld dat nog heden ten dage de ware Christen vervolgd zal worden door geheel de wereld, miskend en vernederd.

Wanneer wij Jezus vragen wat hij denkt omtrent de oude wet, dan komt men onmiddellijk aandraven met een van zijn uitspraken, eveneens vastgelegd in de Evangelie, typisch genoeg in een van de Evangelien die door een Joodse auteur werden opgesteld n.l. dat Jezus gezegd heeft: "Maar ik zeg u, hemel en aarde zullen voorbij gaan voor de wet voorbij gaat," De vertaling is niet geheel juist. "Voor deze waarheid voorbijgaat." Waarheid is iets anders dan deze wet.

Maar goed, we zullen niet twisten over deze vertaling, die ongetwijfeld door het gebruik van het z.g. West Aramees en het Grieks door de meeste Joden, toen nog voor een groot deel in de Diaspora dus ontstaan kunnen zijn.

We zullen niet twisten over die dingen, maar wat heeft Jezus dan eigenlijk bedoeld? Hij is het einde van het oude verbond. Hij is klaarblijkelijk ook het einde van de strenge Joodse wet: althans wij kunnen zien dat hij zich duizenden malen tegen deze wet verzet.

Is die Jezus wel de zedenmeester, die men vandaag de dag in hem wil zien? Het wezen dat, zij het vol naastenliefde en mededogen, vol behulpzaamheid en vol van verlossend en plaatsvervangend offer, dan toch maar de mens precies vertelt hoe hij leven moet. Wat is Jezus' opvatting? Klaarblijkelijk in de eerste plaats wel oorzaak en gevolg. Tot de jongeling, die ziek bij hem wordt gebracht, zegt hij: "Gaat heen en zondig niet meer"; m.a.w. uw ziekte is een voortvloeisel uit uw onjuist leven, uw onjuiste houding. Wat zegt Jezus wanneer er een vergrijp is b.v. tegen de zeden, als de overspelige vrouw, die op het marktplein vlucht en gestenigd zou worden: "Wie uwer zonden is werpe de eerste steen." Dat is eigenlijk een herhaling van de oude wet. In de oude wet vinden wij: "Mij is de macht, mij is de heerlijkheid, mij is het oordeel en de gerechtigheid, zo spreekt de Heer. Jezus herhaalt dit: "Mens, wat vermeet je je over een ander te oordelen?"

Het Christendom echter, bestaat krachtens zijn be- en veroordeling van anderen, is in deze vorm dus direct in tegenspraak met hetgeen Jezus wenste en leerde. Hoe kan men komen tot begrippen als: "Dwingt ze om in te gaan." Overigens niet een woord van Jezus, maar van Paulus. Als Jezus zegt: "En indien men u niet toe hoort en geen onderdak gewaart, zo schudt het stof dier stad van uw sandalen en ga verder," wanneer hij spreekt over lering en prediking. Het gaat en onderwijst alle volkeren" overheerst en heeft gevoerd tot uitgebreide missies, maar heeft Jezus ook niet gesproken over je naaste? En wie is je naaste? Niet degene die toevallig gezag heeft of die geloof kent, nee, uit de gelijkenis blijkt, dat Jezus als je naaste in de eerste plaats ziet degene die met je meevoelt, degene die contact met je heeft, met je leeft.

Nu laat men dus heel rustig grote kapitalen naar buiten gaan voor zending in gebieden die helemaal nog geen behoefte hebben aan het Christendom, er nooit van hebben gehoord en gelijktijdig doet men het Christendom ondergaan in het eigen land. Men doodt de naaste of laat hem langs de weg liggen, omdat men een taak in de tempel heeft. Is dat niet net zo iets als die Leviëten in de gelijkenis?

Ik zou verder kunnen gaan met mijn aantijging hoor, want geloof me wat ik hier zeg, is nog maar een klein begin.

Hoe anders te verklaren dat Paulus, Paulus' interpretaties, Paulus' oordeel en Paulus' waarderingen, vaak gelijkwaardig worden beschouwd aan die van Jezus, terwijl juist Paulus in zijn felheid, die hij zelve toegeeft en in zijn bevooroordeeldheid o.m. blijken uit zijn Brieven aan de Efezen en daarin door hemzelf bekend, zeer kennelijk hem verwijderen van de werkelijke leer van Jezus. Waarom?

Ik geloof dat Jezus dat zelf in een gelijkenis heeft gezegd: "Een man ging uit om te zaaien. Hij wierp het zaad en een deel ervan viel in vruchtbare aarde. Een deel ervan viel op de weg en werd een prooi van de vogels. Een deel viel op de rotsgrond en verkwam."

Alleen is het eigenaardige: Ik heb zo het idee dat degenen die het meest met het Christendom koketteren de vogels zijn, die zich vetmesten aan het graan dat is uitgezaaid. Dit is misschien hatelijk.

Ik zou dit alles zeker niet naar voren hebben gebracht, wanneer ik op deze morgen niet een woord zou moeten weiden ook aan de verandering van Christendom. Ik zou natuurlijk een schitterend en uitermate ingewikkeld betoog kunnen opzetten vanmorgen en dan zoudt u zeggen: "O, wat mooi, dat is esoterisch!, maar ik probeer laag-bij-de-gronds te blijven d.w.z. te komen met de feiten. Jezus leert: "Heb je naaste lief." Jezus leert: "Wanneer men u op de linkerwang slaat, keer de rechter toe," m.a.w. verzet u nooit direct.

De houding van de moderne wereld doet me wel eens aan het volgende denken: Je hebt me nu al op m'n linkerwang geslagen, sla me nu alsjeblieft op mijn rechter, dan kan ik je tenminste als goed Christen afmaken."

De zin van de dingen gaat verloren. Het ware Christendom gaat in deze tijden herleven. Het zal geen Christendom worden genoemd en het zal worden aangevallen door al die zichzelf als beoordelaar der mensheid en de goddelijke waarheid simulerende heren, die grote organisaties opbouwen, die God dienen in kerken en niet zoals Jezus in de natuur, in de vrijheid. Die kerk, die ware kerk van Christus, is niet alleen de kerk van Jezus. Zij is de kerk van de goddelijke liefde en daarvoor moeten de volgende regels gelden: De tempel waarin men God eert, draagt

elk mens in zijn hart. In jezelf heb je de tempel waarin God zich openbaart. In jezelf draag je de geheimen die, naar men zeide, eens als een lichtende schijn zich openbaarden tussen de vleugelen van de seraphim op de ark.

In de tweede plaats: De kerk van Christus oordeelt niet. Zij heeft geen taak als opvoeder, Zij heeft tot taak aan hen die willen horen, een leer voor te leggen, Zij heeft daarnaast de taak om bovenal een wijze van leven te scheppen, die anderen een innerlijke vrede geeft en zo rijp maakt voor de boodschap van de werkelijke naastenliefde, de werkelijke eenheid.

Het ware Christendom zal in de derde plaats een vrijheid en een vreugde kennen die langzaam maar zeker teloor is gegaan in het strenge juk van dogmatiek, in de eeuwige dreiging met hellevuur en verdoeming, in het eeuwig misverstand. Vergeet niet, Jezus had er geen bezwaar tegen om te praten met de Samaritaanse, ook al was zij vele malen gehuwd, wat zeer waarschijnlijk een aanspeling is op het gebruik van z.g. reishuwelijken dat onder de Samaritanen over het algemeen gevolgd werd en de plaats innam van een meer directe prostitutie, vroeger ook een soort tempelprostitutie, zoals die b.v. in Jeruzalem bestond. Jezus spreekt met haar aan de bron. Hij ziet er helemaal niet tegenop om te spreken met iemand wiens leven nu niet direct in overeenstemming is met wat men goed oordeelt en hij veroordeelt niet. Dat is het vreemde, hij laat alleen een mens achter met een nieuwe gedachte, met een nieuw licht in zichzelf, een nieuwe kracht.

Jezus, ik heb het al gezegd, behoedt een overspelige vrouw voor steniging. Jezus gaat binnen bij één van de grootste zondaren, de man die de belasting int voor de Romeinen en maakt hem tot een volgeling, Jezus gaat naar de onderdrukkers toe. Hij geneest het dochtertje van de Romeinse hoofdman. Ja, u moet zich dat goed voorstellen, dat is precies hetzelfde als dat iemand in wie het verzet de bevrijder heeft gezien, midden in de oorlog het dochtertje van een of andere Gauleiter zou zijn gaan genezen of van een S.D.er. Als zo iemand dat in deze dagen had gedaan, dan was hij ongetwijfeld door een of ander bijzonder gerechtshof bijzonder zwaar veroordeeld.

Maar Jezus doet het. Jezus spreekt er niet over. Voor Jezus bestaan geen verschillen, voor hem bestaat alleen de kern, de naastenliefde.

Het nieuwe Christendom moet zich vrij maken van de persoonlijkheid. Het gaat niet om Jezus, het gaat om God zelve en het is die God, die ons de weg en de waarheid is, ook wanneer hij zich openbaart door Jezus op aarde. Het is die God, die óns helpen kan. Het is die God, die tot ons spreekt. Jezus is slechts het middel, het medium van een hogere kracht, Jezus zelf geeft dit toe. We kunnen daarvoor aanduidingen vinden in de Evangelieën zoals ze goedgekeurd zijn.

Ook wij zullen in een nieuw Christendom anders, vrijer en eerlijker moeten zijn dan tot nu toe. We zullen boven alles moeten tolereren dat elke mens leeft op zijn wijze en we zullen door ons eigen denken en gedrag moeten scheppen de mogelijkheid tot waar geluk, tot ware vrede voor anderen. Dan eerst kan er sprake zijn van waar Christendom.

We hebben hier in deze bijeenkomsten al meer gesproken over de z.g. verborgen of tweede leer van Jezus, die hij gaf aan zijn apostelen, aan groepen als de 40 en de 72. Ik wil niet uitvoerig daaruit gaan citeren vandaag, maar ik zou wel willen wijzen op leringen waarbij o.m. Johannes, de liefste leerling van de meester zoals ge weet, betrokken was. De omstandigheden, waarin die leer wordt gegeven, wil ik u kort schetsen.

De voortdurende aanvallen van de Farizeeërs op Jezus, de smaad die men hem aan doet en de gelijkmoedigheid waarmee hij zelfs zijn vijanden bijstaat, wanneer zij tot hem komen om hulp, brengt de apostelen in oproer. Nu is Johannes hier een van de belangrijke figuren, omdat hij vooral de man is van de werkelijke liefde, hij is de meest ware Christen onder de apostelen. Wanneer hij zich dan ook schaart bij degenen, die protesteren, valt Jezus haast bedroefd uit: "Maar beseft gij dan niet dat ik mijn vijanden niet kan genezen, indien zij niet geloven in mij en in een Vader? Zo zij echter in mij geloven, zijn ze niet mijn vijanden, doch slechts vijandig tegen zichzelf." Dat kan men dan wel begrijpen, men gaat verder en dan komt Jezus met deze uiteenzetting, die ik maar verkort, want het is een betoog geweest dat eigenlijk in zijn geheel meer dan een uur nam.

Wanneer wij leven in de liefde Gods, en vanuit de liefde van den Vader, zo staat Hij ons niets toe buiten deze liefde. Al wat in deze liefde geschiedt, zal de zegen Gods zijn. Op het ogenblik dat wij om den wille van Gods liefde handelen, ons a.h.w. overgeven aan zijn hoge

raadsbesluit, handelt God door ons, Jezus zegt uitdrukkelijk: "Dit is niet slechts voor mij een waarheid, want zo de Vader spreekt door mij, zo zal hij spreken door u lieden."

Wij kunnen dus, zo zegt Jezus eigenlijk, alles doen wat in God is en wat de wil Gods is. De enige noodzaak daarvoor is de aanvaarding van God door anderen. Wij kunnen nimmer het Godvijandige benaderen, beroeren of genezen. Wij kunnen misschien duivelen uitdrijven, dat is waar, maar we kunnen niet voorkomen dat ze terugkeren, versterkt in getal. Wat wij kunnen doen is alleen maar de kracht van de liefde, de goddelijke liefde, zo sterk op aarde uitdragen en beleven en zozeer met onze daden vooral, (want dit is de zuivere leer) daarnaast met onze woorden en de krachten ons geschonken, door ons uit God geput zouden wij tegenwoordig zeggen bewijzen dat er vreugde is en dat er eenheid is. Alleen op deze wijze kunnen wij waarlijk de vernieuwing kennen en ingaan in het Koninkrijk Gods.

Dat is een betoog, u begrijpt wel, dat hier en daar wat haken en ogen aan en er zijn erbij, Bartolomeus, Thomas en niet te vergeten ook Iskariot, Judas, die onmiddellijk teruggrijpen op het oude geloof en zeggen: "Maar Heer, indien in de wet staat, hoe zullen wij ons tegen die wet verzetten?" Dan krijgen we het eigenaardige antwoord van Jezus: "Wij gehoorzamen de wet, niet omdat zij de wet is, maar omdat zij in de mensen een zekerheid betekent en een verstoring van die zekerheid de haat zou doen ontwaken daar waar wij de liefde en de schoonheid willen zaaien."

Dat is heel typisch. Jezus zegt dus; Die wet op zichzelf, daar draai ik mijn hand niet voor om, maar ik ga erop in en dan is er ongetwijfeld wel een beetje bezorgdheid zo hier en daar en het is Judas, de man die het meeste misschien wel staat op de uiterlijke grootheid van zijn meester, die zegt: "Maar Heer, hoe kunt gij met liefde de wereld veroveren?" En dan is het antwoord van Jezus eigenlijk heel eenvoudig: "Met liefde kan ik de wereld schenken. Indien ik haar veroveren wil, zo zal ik dit doen met geweld der wapenen en de krachten mij gegeven en dit zal mijn ondergang zijn, want weet dat geweld geweld wekt en haat haat, doch dat de liefde geeft de vrede en de eenheid die is de openbaring des Vaders in de harten der mensen."

Hier staat eigenlijk in het eerste deel van mijn betoog en het tweede ten voeten uit het verschil tussen wat Christen zijn moet betekenen en wat Christen zijn is, want in het tweede gedeelte proeven wij de ware gedachte, die we misschien later vertaald vinden als de broederschap onder de mensen, maar die toch eigenlijk wel heel wat verder gaat. Het is niet alleen een kwestie van erkenning van verwantschap, van samenwerking. Nee, het is de volledige dienstbaarheid, waarin de liefde tot God zijn brandpunt hervindt in elke mens met wie we contact vinden.

Natuurlijk is dat soms wel eens te stoffelijk geïnterpreteerd en dat heeft tot heel eigenaardige sektenvormen aanleiding gegeven, maar zelfs dat lijkt me beter dan een verwerping van de algehele eenheid, ongeacht geloof, stand, ras, belijdenis, enz.

Misschien is het ook wel aardig om op te merken, dat Jezus zelfs voor degenen die hem in de val durven te lokken, of althans dit proberen, een goed woord over heeft. Want Jezus heeft zo'n paar Farizeeërs aan de kaak gesteld:

Gij witgepleisterde graven, van buiten vol schoonheid, maar innerlijk vol van verderf, en prompt komt er een stel jonge Farizeeërs, die gaan trachten met twistgesprekken, (meestal niet opgetekend, maar desalniettemin reëel) om Jezus zover te krijgen dat hij iets zal zeggen tegen de tempel, tegen de wet of desnoods tegen de Keizer. En Jezus wint dat spel natuurlijk, logisch, hij is de bewuste, hij overziet veel meer dan zijn tegenstanders ooit kunnen beseffen, hij is ingewijde. Maar dan na afloop, dan vraagt één van hen: "Heer, waarom hebt gij hen niet vervloekt?" En weet u wat Jezus' antwoord is? "Kan ik een vervloeken, die zijn God dient naar zijn geweten en waarheid, zelfs indien zijn waarheid een leugen is? Zijn eerlijkheid is zijn eerste schrede op de weg naar de waarheid."

Dat is gek, dat woord waarheid wordt in de Evangeliën praktisch niet gebruikt. Alleen een enkele keer; "Ik ben u de weg en de waarheid en het leven," maar voor de rest horen we er weinig van.

Jezus erkent hier de noodzaak om een ieder te achten, zolang hij eerlijk is in zijn principe, m.a.w. een eerlijk communist is meer waard dan een oneerlijk Christen. Zeg dat in deze tijd en je krijgt ruzie. Het gevolg is geweest dat dit herleven van de ware Christusgeest en de ware

Christusgedachte op aarde, niet kon geschieden vanuit de Christenheid alleen. Er moesten invloeden van buitenaf komen, er moesten nieuwe tendensen worden geschapen, nieuwe gedachtegangen. De mens moest met al zijn wetenschappelijke grootheid, met al zijn theologische en filosofische bekwaamheid, geconfronteerd worden met iets nieuws. Iets dat in feite oud is, want dat wat Jezus op aarde heeft gebracht verschilt niet zoveel van de leer van liefde en licht, die eens werd gebracht door Osiris, de priestervorst die men later god noemde en die men zag als de ziel van elke mens, herrijzend tot de waarheid. Deze leer werd zelfs al verkondigd in het oude Atlantis, zij het beperkter.

Jezus' leer was niet een nieuwe leer. Het was geen vernieuwing, het was alleen een bevrijding van de kluisters der oudheid. Om deze bevrijding tot stand te brengen moest het komen tot een absolute splitsing tussen de tempel en Jezus en de Christenen. Dat kon niet anders. Jezus zelve zou gaarne genoeg die tempel bezocht hebben. Hij zou het oude geëerbiedigd hebben om al wat het betekent voor de mensen, maar het was onmogelijk. Er moest een conflict ontstaan, want de vernieuwing tast niet het oude aan, maar ontdoet het van al het vuil, de aanslag, de menselijke berekening, de eigenzin, de hoogheidswaan en wat dies meer zij, die langzaam maar zeker verknoot zijn hier mee. Daarom spreken we ook van een nieuwe leer in deze tijd. Die nieuwe leer zal in de komende maanden ongetwijfeld steeds meer besproken worden en wanneer eenmaal het volgende verenigingsjaar flink aan de gang is, zult u daar meer en meer duidelijke gegevens over verkrijgen.

Op deze Zondagmorgen kunnen we daar niet te ver op ingaan, dat begrijpt u wel. Toch heb ik getracht iemand te vinden, die hierover iets wilde zeggen: Ik heb dat zelf niet willen doen, want dan zoudt u uitgaan van het standpunt; nu ja, hij neemt bepaalde elementen die bevestigend zijn voor alle stellingen die hij heeft verkondigd. Ik wil dat gevaar zoveel mogelijk uitsluiten en geef het woord aan een spreker die, zij het niet in de hoogste graden, behoort tot de geestelijke medewerkers aan de voorbereiding van de nieuwe tijd, het werk van de wereldleraar en tevens ook in dit niet zonder betekenis en met enig gezag zelfs van de witte broederschap. Of alles wat ik gezegd heb door hem bevestigd wordt, weet ik niet, maar wel weet ik dit, vrienden, in dit korte ogenblik, want hij kan maar kort komen, kunt u van hem misschien reeds een begrip verwerven omtrent hetgeen de ware Christenleer is, de nieuwe leer van de nieuwe wereld, wereldleraar en misschien ook een verklaring voor de onrust in uzelve en de behoefte tot heroriëntatie, plus alle strijd die daaruit volgt. Ik hoop dan ook dat we hiermede een goede keus hebben gedaan naar uw oordeel en ik verzoek dus uw bijzondere aandacht voor het korte ogenblik dat wij deze medewerker van de huidige vernieuwing aan het woord kunnen laten. Ik voor mij, ik wens u verder een gezegende Zondag, waarin de harten de koelte doen ontstaan, die u misschien in de zon nog niet vinden kunt.

o-o-o-o-o

Goeden morgen vrienden.

Over de leer, die de komende tijd zal hervormen en beheersen, is onmetelijk veel te spreken. Voor vele dingen is de wereld nog niet rijp, andere zullen ongetwijfeld vanzelf onder uw aandacht komen. Daarom wil ik gaarne de volgende elementen naar voren brengen, die niet alleen deel uitmaken van de vernieuwing, maar tevens behoren, als uitgesproken deel reeds, tot de leer van de nieuwe wereldmeester en daarnaast deel uitmaken van de grote werkingen juist in de komende 25 jaren.

Om te bidden tot je God, moet je leven. Wie leeft voor zijn God, bidt. Daarom is niet goed woorden slechts daar te gebruiken, waar daden niet meer voldoende zijn. God begrijpt alle dingen, zo bidt met uw daden en niet met uw woorden. Keer u af van al hetgeen u bindt, want slechts indien ge wat in u is gelegd als een gave en als een kracht, zo duidelijk en zo goed mogelijk op de wereld tot uiting brengt, zult gij uw werkelijke waarde hebben voor de mensheid, de goddelijke wil verwerkelijken en een eenheid met de kosmische kracht verwerven. Bedenk wel, dat elke mens zijn eigen meester is, dat hijzelve bepaalt waar hij gaat, zo hij vrij is van angst en zo hij niet wordt voortgezweept door begeerten, die de werkelijkheid te boven gaan.

Veel van uw lijden, van uw strijd, van uw vrees, uw worstelingen, veel ook van uw begeerten, komt voort uit uw denken. Uw denken is als een loep, waarmee alle werkelijkheid tot in het onmetelijke, tot het mateloze wordt vergroot. Maar zoals gij zijt, kunt ge slechts de

werkelijkheid bereiken en kan slechts de werkelijkheid u beroepen. Daarom, wees vrij en beheers uw denken tot het de werkelijkheid kent en daaraan niet te buiten gaat.

Gij zijt kinderen van het licht, want dat licht is de kracht die u in stand houdt. Wees dan lichtend in uzelve. Ken vreugde en licht. Weet steeds rond u vreugde en licht te brengen. Laat de droefgeestigheid terzijde, want de vreugde der bereiking wordt weerspiegeld in de vreugde waarin men leeft. Wie zijn God erkent en de wil van zijn God bevestigt in zijn leven, denken en streven, kent de vreugde.

Zoek niet naar een verklaring voor het mystieke. Onderga het mystieke tot het zich aan u verklaart, want de levende kracht en het licht spreken in elke mens. En dit zijn de woorden der wijsheid die u niet geschonken worden vanuit stof of vanuit geest, maar die in u geboren worden, herontstaande, zoals ze eens uw gave waren in de tijd dat ge uw God nog kende.

Strijdt niet over geloof of over bezit. Vermijdt alle strijd waar dit mogelijk is. Zo ge strijden moet, beperk u tot het verdedigen en het terughouden, nimmer aanvallend, nimmer een ander overwinnend. Besef dat de sterkte van uw geest sterker is dan duizend levens en de sterkte van uw wil moeilijker te breken is dan uw geest en uw stof. Zoek daarom uw sterkte in uw innerlijk en uw wil.

Spreek niet over mijn leer als een nieuwe godsdienst, als een nieuwe openbaring. Spreek er slechts over als de waarheid, die zich steeds weer herhaalt en steeds weer zichzelf is op aarde.

Ten laatste: Bedenk dat waar gij zegent, gij gezegend zijt, doch waar gij vloekt, de vervloeking u achtervolgt. Bedenk dat waar gij geeft, de volheid der gaven u bereikt, ook al kent gij misschien deze volheid niet altijd. Bedenk dat waar gij neemt, u genomen wordt. Daarom geef uzelve vóór alle dingen aan het licht en aan uw God. Geef uzelf aan de taak om vreugde, begrip en vrede te scheppen in uzelf en in uw medemensen. Schenk uw wezen en zonder verzet, desnoods tot de ondergang toe in de stof om te voorkomen dat mensheid door misverstand, door wanbegrip ten onder wordt gericht. Dit zijn slechts enkele leringen, zoals onze meester die op het ogenblik brengt.

Van mijzelve wil ik er alleen dit aan toevoegen: Indien ge u openstelt voor de krachten des lichts, voor het licht dat in mij leeft, maar ook in u, indien gij u openstelt voor de volheid van vreugde en beleven, die bij een aanvaarden van de schepping ons allen doortintelt, zult gij weten dat de leer van de nieuwe meester juist is, de weergaven van goddelijke waarde, van God zelf en diens wezen binnen de beperking van een menselijk begrip.

Ik hoop dat u in uzelve deze leer zult erkennen en dragen, opdat wanneer zij u uiterlijk gaat bereiken, gij kunt zeggen: Ziet, dit is de kracht. Gods, die in mij leeft. Ik dank u voor uw aandacht.

Ja vrienden, we hebben dan, zij het dat de vertaling over het medium moest lopen, dus hier even iemand gehoord die op het ogenblik zeer actief bezig is. U zult een groot gedeelte van deze stellingen herkennen, maar de vraag is of u geleerd heeft ze juist toe te passen. Ik geloof dat we bij al deze vernieuwing, ook op deze Zondag, ons niet behoeven te richten op de precieze woorden, want een groot gedeelte van wat er geleerd wordt, weten we eigenlijk wel, maar we moeten leren om deze dingen hernieuwd toe te passen, vanuit onszelf, in onszelf, in de wereld, in ons werken en in ons leven. En wanneer we het zo doen, dan denk ik vrienden, dat we, nu ja laat ik het maar zo zeggen, de nieuwe tijd en de nieuwe ontwikkelingen niet alleen met open ogen en open harten, maar ook met een steeds groeiende vreugde en zekerheid zullen kunnen beleven of we nu eenmaal staan in de wereld van u, de stof, of leven in de geest, zoals wij.

En daarmee kom ik tevens zo'n beetje aan het einde van onze bijeenkomst, waarbij zoals gebruikelijk dus door u een begrip of een woord of een onderwerp kan worden gesteld, dat ik dan zal gebruiken om de bijeenkomst voor u te sluiten.

Wandel en met God.

Dat mag ik misschien zo uitdrukken:

Ofschoon mijn ziel het weet, ofschoon mijn geest het niet verstaat en stof het altijd weer vergeet;

Er is een kracht die met mij gaat, waaruit ik ben en leef.

Ofschoon ik droom en denk en vrees en spreek over het vreemde lot, over het noodlot en de wet, in feite is het God die mij langs mijne paden voert en mij de voeten zet op het juiste pad indien ons hart zijn krachten erbij beroert.

Ik wandel met God als in het paradijs eens Adam deed volgens het oude woord, Ik wandel met mijn God, ik aanvaard zijn kracht.

Hij voert mij voort, maar bovenal, ofschoon mijn wezen de reden niet verstaat, laat Hij me vrij om zelf te gaan, terwijl Hij toch met mij gaat.

Ik wandel met mijn God en in de stilte van mijn wezen, wanneer de vreesen zwijgen en een ogenblik het hijgen van de begeerten ophoudt, spreekt mijn God en bouwt in mij een wereld, stil en rein en licht.

Wanneer ik wandel met mijn God is soms zijn aangezicht voor mij niet meer verhuuld.

Nog voel ik mij belast, nog is er vrees en schuld, waardoor het mij niet past, bewust en sprekend, ziend hem in alle tijden met hem voort te gaan.

Maar ziet, mijn God wandelt met mij en wil mij wel verstaan en geven, ook al ben ik vrij, de kracht om voort te gaan en alles te beleven.

Ik wandel met mijn God. Soms lijkt Hij mij te dragen wanneer ik om zijn hulpe vraag, zelf niet verder kan, en Hij is het die mij alles geeft.

Hij is het die steeds in mij leeft, wiens woord mijn wezen tóch verstaat, zodra de haat gedooft is.

De ziel, die al te vaak beroofd is van licht en luister door het duister van begeerte en eigenwaan kan wandelend met God leren om die God te verstaan indien ze één ding voor alles beseft; God heeft ons lief, daarom gaat Hij met mij.

Ik wandel met God, toch laat Hij mij vrij om mijn eigen leven te gaan.

God heeft mij zó lief, dat Hij luistert en weet mijn wezen te verstaan, als ik zijn woord nog niet erken.

Het is daarom dat ik vredig ben, het is daarom dat in mij het geluk breekt altijd tot nieuwe vreugd, tot nieuw licht, tot eeuwige jeugd, want ik ben meester van mijn lot en meester van de eeuwigheid, zolang ik wandel met mijn God, die mij bemint en in mij slechts het erkennen van zijn zijn verbeidt.

Dat is mijn visie hierop, vrienden, want God vraagt van ons slechts dat wij Hem aanvaarden en erkennen, meer niet. Maar om dit te kunnen doen moeten wij niet slechts wandelen met God, maar we moeten leren te luisteren naar Hem en Zijn aangezicht te aanschouwen in de volheid van Zijn schepping. Ik zou zeggen, dat is misschien een mooi woord om afscheid te nemen vandaag, want in de zon zo goed als in de regen en in de nacht met koelte, zowel als in de warmte van de middag is God met u, toont Hij iets van Zijn wezen en als u het kunt ondergaan, dan weet u waarom de nieuwe tijd komt. Omdat God ons liefheeft met ons gaat en ons de mogelijkheid biedt door Hem te aanvaarden, de schrede te zetten op het juiste pad tot een nieuwe inwijding, een nieuw begrip, tot groter eenheid met Zijn geest.

En daarmee vrienden, prettige zondag verder allemaal. Goedendag.